

Zachowajcie Iljicza w pamięci, kochajcie go, studiujcie dzieła Iljicza, naszego nauczyciela, naszego wodza

(Józef Stalin)

Gena numeru 10 groszy

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZcie SIĘ!

GŁOS PABIANIC

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZIĘDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV (VII)

NIEDZIELA 21 STYCZNIA 1951 ROKU.

Nr 20

Leninizm to sztandar narodów walczących o wolność i pokój

Uroczysta akademія w Warszawie

w 27 rocznicę śmierci W. I. Lenina

WARSZAWA (PAP) — Śnieżnej białości popiersie Lenina na tle czerwieni robotniczych sztandarów widniało nad prezydium uroczystej akademii, która odbyła się dnia 20 bm. w sali Rady Państwa w przeddzień 27 rocznicy śmierci genialnego wodza Rewolucji Proletariackiej. Na akademii przybył Prezydent RP, przewodniczący KC Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej — Bolesław Bierut.

W prezydium uroczystej akademii, której przewodniczył premier Józef Cyrankiewicz, zasiadli członkowie Biura Politycznego KC PZPR: Jakub Berman, Franciszek Jóźwiak-Witold, Edward Ochab, Roman Zambrowski, Marszałek Sejmu — Władysław Kowalski, Marszałek Konstancy Rokossowski, jeden z najstarszych działaczy rewolucyjnych Franciszek Fiedler, minister Spraw Zagranicznych Zygmunt Modzelewski, wicemarszałek Sejmu Wacław Barcikowski, przedstawiciele organizacji społecznych i inni.

W prezydium zajął również miejsce ambasador ZSRR Wiktor Lebediew.

Na akademii przybyli członkowie Rady Państwa, Rządu, Sejmu, przedstawiciele stronnictw politycznych, organizacji społecznych i młodzieżowych, przodownicy pracy, przedstawiciele świata nauki, kultury i sztuki.

Obecni byli również przedstawiciele placówek dyplomatycznych państw zaprzyjaźnionych.

Po odegraniu hymnu narodowego i hymnu Związku Radzieckiego uroczysta akademія zagalęł premier Józef Cyrankiewicz.

Gdy premier wita Prezydenta RP Bolesława Bieruta uczestnicy akademii, stojąc, długotrwałymi oklaskami dają wyraz swoim uczuciom. Znowu rozlegają się gorące oklaski, gdy premier Józef Cyrankiewicz wita ambasadora ZSRR Wiktora Lebediewa.

Członek Biura Politycznego KC PZPR Franciszek Jóźwiak-Witold wygłosił obszerny referat, którego obecni wysłuchali w głębokim skupieniu. Gdy Franciszek Jóźwiak-Witold kończy przemówienie i wznosi okrzyk na cześć przywódcy narodu polskiego, przewodniczącego PZPR, Prezydenta Bolesława Bieruta, zrywają się gorące, długo niemilkące oklaski.

Ponownie wybucha potężna owacja, gdy mówca wznosi okrzyk na cześć wodza i nauczyciela całej postępowej ludzkości, wielkiego przyjaciela narodu polskiego — Józefa Stalina.

Rewolucyjnym hymnem proletariatu „Międzynarodówka” zakończono część oficjalną uroczystości.

Następnie odbyła się część artystyczna.

Przemówienie Premiera Cyrankiewicza

Towarzysze i obywatele!

Leninowska rocznica jest dzisiaj sprawą nie tylko rewolucyjnej klasy robotniczej, nie tylko partii komunistycznej i robotniczych. Leninowska rocznica jest dzisiaj sprawą wszystkich ludzi wierzących w zwycięstwo pokoju i postępu, jest sprawą wszystkich ludzi i narodów, walczących o swoje narodowe i społeczne wyzwolenie.

Leninizm to sztandar narodów,

które wczoraj jeszcze dławione stopą imperialistycznego żołdaka lub jego rodzimego slugusa w rodzaju Czang Kai-szeka dziś wysoko, ponad całym światem, wstrząsając podłogami imperialistycznego świata, niosą zwycięski sztandar własnej siły i odwagi i solidarności z innymi, dławionymi jeszcze przez imperializm narodami.

Leninizm daje niezachwianą pewność zwycięstwa dla wszystkich ludów, które chcą walczyć i walczą o

swoje wyzwolenie narodowe, o sprawiedliwość społeczną.

Marksizm — leninizm jest busolą międzynarodowej klasy robotniczej.

Naród polski, który zarówno w dalekiej, historycznej, jak i niedawnej przeszłości przeszedł tyle nieszcześć z winy magnackich i szlacheckich sprzedawczyków, a później z winy ich obszarńczo — kapitalistycznych sanacyjnych następców oddany na pastwę faszystowskiego imperializmu — naród polski szczególnie mocno dostrzega wielkość epoki Lenina i Stalina, bo w tej dopiero epoce zrodzić się mogła i zrodziła się jego wolność.

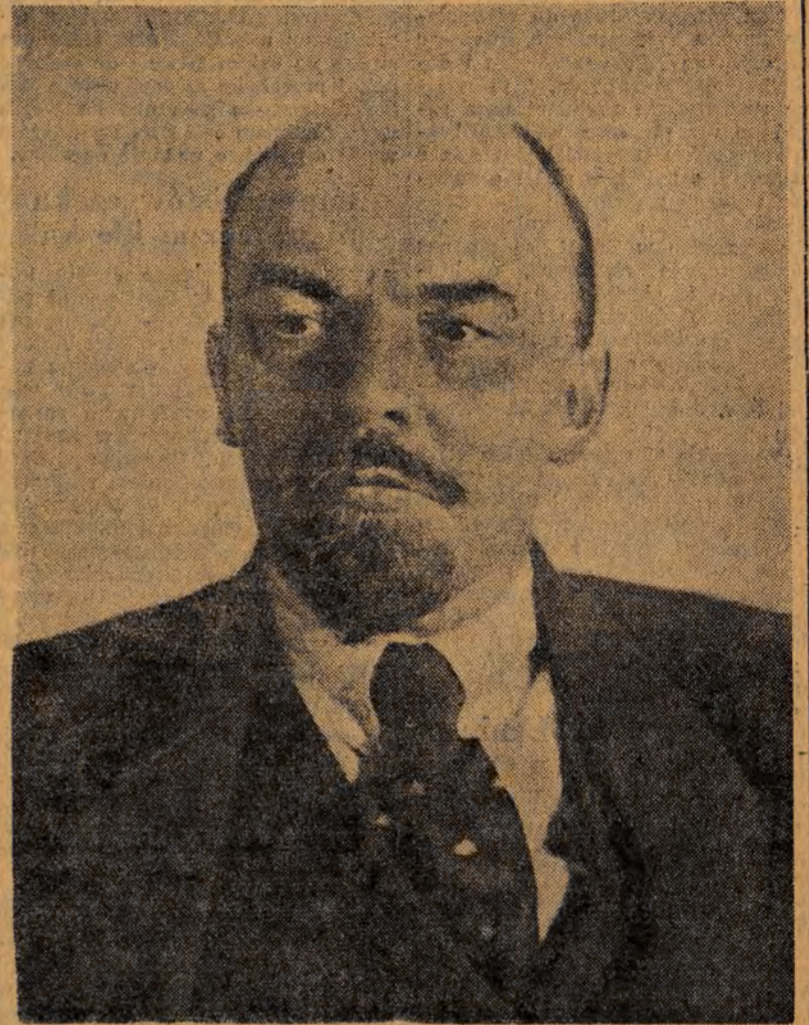
Polska klasa robotnicza — swoją walką — kierując się naukami Lenina i Stalina — otworzyła przed narodem polskim nowy okres dziejów.

Jesteśmy narodem, który przestał być przedmiotem międzynarodowych przetargów i intryg, a stał się czynnym, twórczym podmiotem we wspólnym obozie pokoju i postępu.

Do zamierzonej przeszłości należą dawne czasy, kiedy przewrotne, an typpolskie intrygi watykańskie mogły paraliżować rozwój naszego narodu, lub mogły go cofnąć.

Do przeszłości należą czasy — kiedy byliśmy obiektem kolonialnej eks ploatacji zagranicznego kapitału, hamowani i krepowani w rozwoju. Do przeszłości należą czasy, kiedy byliśmy sami, bez przyjaciół, bez prawdziwych sojuszników, bez perspektyw.

Budując nowe socjalistyczne życie łączymy się dziś z wielomilionowymi masami ludowymi całego świata, którym drogę walki rozświetla idea i nauka Lenina.

Partia i Lenin —
bliźnięta — bracia —
kogo bardziej
matka — historia ceni?
Mówimy — Lenin,
a w domyśle —
PARTIA,
mówimy — partia,
a w domyśle — LENIN.
(W. Majakowski)

Niesmiertelna nauka Lenina — Stalina

wskazuje nam drogę do zwycięstwa socjalizmu

Przemówienie członka Biura Politycznego KC PZPR —

tow. Fr. Jóźwiaka na uroczystej akademii w Warszawie

Towarzysze, obywatele!

Mija 27 lat od chwili, gdy zgłosił wielkie serce Włodzimierza Iljicza Lenina — geniusza Rewolucji, człowieka, który zapoczątkował nową erę ludzkości — erę zwycięskiej Rewolucji Socjalistycznej.

Mówiąc o Leninie myślimy zawsze o wielkim teoretyku marksizmu, nauczyciela i wodza Rewolucji Październikowej, twórcy partii nowego typu, partii bolszewickiej;

o Leninie, symbolu międzynarodowej solidarności proletariackiej, bojownika o wolność narodów, przyjaciela Polski;

o Leninie — człowieku wielkiego serca i dobroci, uosobieniu prostoty i skromności, wodzu niebawianym przez masy rosyjskie i proletariatu świata.

Lenin to nie tylko wódz rosyjskich mas pracujących, nie tylko wódz Wielkiej Rewolucji Październikowej, Lenin — to wódz międzynarodowego proletariatu.

Imię Lenina drogę jest masom pracującym świata

Wielkie życie Lenina — to nieprzerwane pasmo ofiarnej walki o wyzwolenie ludu, o obalenie przemocy i wyzysku, to wielki wkład teoretyczny w rozwinięcie marksizmu, to wielki wkład w dzieło nauki o strategii i taktyce rewolucyjnej, o partii, o imperializmie, o państwie, o budownictwie socjalizmu.

Lenin — jak mówił tow. Stalin — „dławił i wychowywał przez 25 lat partię bolszewicką i wychował ją na najsilniejszą partię na świecie. Na partię, która zwycięsko odparła zewnętrzną interwencję państw burżuazyjnych i zbrojne bandy rodzimej kontrrewolucji, wspieranej przez imperialistów zagranicznych, na partię, która zwycięsko pokonała wszystkie trudności lat porewolucyjnych, która zbudowała w Związku Radzieckim socjalizm, a dziś prowadzi narody radzieckie do komunizmu.

Na tym przede wszystkim polega wielkość Lenina, że wykażal ciemnym masom całego świata w praktyce, że nadzieja na wyzwolenie z jarzma niewoli obszarńczo i kapitalistowskich mas pracujących nie

jest wieczna, że można rozbić twierdzę kapitalizmu i na miejsce wyzysku, głodu, upodlenia i nędzy, budować radosny świat pracy, dobrobytu i szczęścia, Lenin wzniesił tym w sercach robotników i chłopów całego świata — nadzieję na wyzolenie. Toteż imię Lenina jest tak bliskie i drogę masom pracującym i wyzyskiwanym całego świata.

Dzieło Lenina ujął w swe ręce genialny Stalin

Lenin rozwinął myśl Marksa i Engelsa o dyktaturze proletariatu, o strategii i taktyce, o imperializmie i państwie, o rewolucji proletariackiej i partii. Nie było takiego zagadnienia, którego by Lenin nie rozstrzygnął i nie zanalizował. Jego dzieła to encyklopedia rewolucji proletariackiej, jej taktyki i strategii, to doskonałe połączenie rewolucyjnej teorii z codzienną praktyką życia i walki. Lenin uczył:

„Bez rewolucyjnej teorii nie możliwy jest ruch rewolucyjny... Rola przodującego bojownika ma to odegrać jedynie partia kierowana przez przodującą teorię”.

Toteż Lenin poświęcał wiele uwagi, siły i pracy, by partię bolszewicką uzbroić w rewolucyjną teorię. Stąd bezlitosna i nieubłagana walka, jaką Lenin wydal „korzeniu się przed żywiołowością”, wskazując, że prowadzi to do negowania roli klasy robotniczej i do wleczenia się w ogonie mas.

Lenin, twórczo rozwijając marksizm na podstawie głębokiej analizy ekonomicznej i politycznej odkrył prawo nierównomiernego rozwoju kapitalizmu w okresie imperia lizmu i nakreślił teorię możliwości zwycięstwa socjalizmu w jednym kraju. Tow. Stalin rozwinął i pogłębił teorię leninowską, obronił ją przed atakami zdrajców i kapitulantów, trockistów i bucharinowców, którzy chcieli przeszkodzić budownictwu socjalizmu. Leninowski — stalinowski punkt widzenia budownictwa socjalizmu stała się wielkim celem, który zrodził niespotykaną dotychczas w dziejach energię mas pracujących.

Jest naszym szczęściem, szczęściem najszerszych mas pracujących całego świata, że wielkie dzieło leninowskie ujął w swoje ręce wielki przyjaciel i współpracownik Lenina — tow. Stalin.

Pod kierownictwem Stalina masy pracujące Związku Radzieckiego do prowadziły do zwycięstwa dzieło leninowskie — budowanie socjalizmu w ZSRR, odparły ataki zewnętrznych i wewnętrznych wrogów, zmiały dźwiz potężną machinę wojenną imperializmu hitlerowskiego i dziś zwycięsko budują komunizm.

Stalin rozwijając idee leninowskie nakreślił gigantyczny plan socjalistycznego uprzemysłowienia Związku Radzieckiego.

Dla budownictwa społeczeństwa socjalistycznego konieczne było przekształcenie drobnej gospodarki towarowej na nowe tory zespołu wej gospodarki. Stalin opracował genialną teorię kolektywizacji rolnictwa, którą pod jego kierownictwem zrealizowała partia bolszewicka. Teoria socjalistycznego uprzemysłowienia kraju i teoria kolektywizacji rolnictwa — oto kamienie węgielne leninowsko — stalinowskiego programu budownictwa socjalizmu.

Związek Radziecki, krocząc leninowskim szlakiem pod kierownictwem Stalina, stał się wielkim socjalistycznym mocarstwem.

Jak stał, zahartowała się w ogniu walki przyjaźń nowych socjalistycznych narodów radzieckich, wyrosli nowi ludzie, którzy nie znali ani ucisku, ani wyzysku. Powstała nowa socjalistyczna kultura, której do robek stał się szczytowym osiągnięciem całego dotychczasowego rozwoju kulturalnego ludzkości.

Związek Radziecki w ciężkiej walce z hitleryzmem, z ciemnymi siłami faszystów, zagrażającymi istnieniu ludzkości, udowodnił praktycznie ludom świata wyższość gospodarczą, militarną i moralną ustroju socjalistycznego nad kapitalistycznym.

Związek Radziecki zwycięsko buduje komunizm

W okresie wielkiej wojny ocyznianej Związek Radziecki dźwigając na swych barkach cały ciężar walki z faszystem hitlerowskim, ponosił wielkie ofiary ludzkie i materialne. Tylko naród socjalistyczny, kierowany przez niesmiertelną partię Lenina i Stalina, mógł w tak bly

skawicznym okresie nie tylko zaleczyć rany wojny, ale i rozbudować przemysł, rolnictwo, kopalnictwo, Mówiąc o gigantycznym rozwoju i rozbudowie gospodarki Związku Radzieckiego, tow. Jóźwiak — Witold stwierdza, że słowa wypowiedziane przez Lenina na III zjeździe Komso munistycznym i samo będzie je budowało”.

„pokolenie, które liczy obecnie 15 lat zobaczy społeczeństwo komunistyczne i samo będzie je budowało”.

Dla krajów Europy i Azji, wyzwolonych z ucisku i niewoli kapitalistycznej, gigantyczne budownictwo w ZSRR jest wielkim wzorem.

Narody Związku Radzieckiego, kontynuując swą twórczą pracę, są wzorem i przykładem dla wszystkich ludzi miłujących pokój.

Lenin i Stalin wielcy przyjaciele narodu polskiego

Dalej mówca przypomina, że Lenin osobiście przyjacielską radą i krytyką pomagał polskiemu rewolucyjnemu ruchowi robotniczemu, wskazyując właściwą drogę w walce o wyzwolenie narodowe i społeczne. Lenin bacznie śledził walkę rewolucyjną polskich mas pracujących w latach 1905-tych i w latach przed pierwszą wojną światową.

Revolucji, kierowanej przez Lenina i Stalina zawdzięcza naród polski odzyskanie niepodległości w roku 1918.

Z imieniem Stalina nierozdzielnie związany jest zwrotny punkt w historii naszego narodu — powstanie Polskiej Ludowej i budownictwo socjalizmu w naszym kraju.

Z imieniem Stalina — kontynuatora wielkiego dzieła Lenina — związany jest zwrotny punkt w historii naszego narodu — powstanie na zachodnich granicach naszego kraju — demokratycznej, pokój miłującej, Republiki Niemieckiej. Powstanie Niemieckiej Republiki Demokratycznej jest jeszcze jednym historycznym przykładem stwierdzającym, jak partia bolszewicka, jak Związek Radziecki realizuje leninowską naukę o internacjonalizmie, o prawie narodów do samookreślenia.

Armia Radziecka, wyzwalała narody radzieckie z jarzma okupacji hitlerowskiej.

(Dalszy ciąg na str. 2)

I Czechosłowacki Kongres Pokoju rozpoczął swe obrady w Pradze

PRAGA (PAP) — W dniu 20 bm. rozpoczęły się w Pradze obrady I Czechosłowackiego Kongresu Obrótców Pokoju.

Cała prasa czechosłowacka zamieszcza w związku z tym obszerny artykuły, w których stwierdza, iż Kongres stanie się wielką manifestacją pokojową całego narodu czechosłowackiego.

Prezydent Republiki — Klement Gottwald przesał Kongresowi pismo,

w którym podkreśla, iż Czechosłowacja zdecydowanie walczy o utrwalenie pokoju na świecie.

Do Pragi przybyli liczni goście zagraniczni, którzy wezmą udział w obradach Kongresu. W skład delegacji polskiej wchodzi: członek Światowej Rady Pokoju i generalny sekretarz Związku Literatów Polskich — Jerzy Putrament oraz sekretarz Polskiego Komitetu Obrótców Pokoju — Henryk Malinowski.

Związek Radziecki popiera w ONZ pokojową propozycję rządu chińskiego

NOWY JORK (PAP) — Na posiedzeniu Komisji Politycznej w dniu 17 bm. w dalszym ciągu rozpatrywano skargę amerykańską przeciwko Chinom Ludowym o rzekomą interwencję w Korei.

Po ogłoszeniu przez przewodniczącego Komisji tekstu telegraficznej odpowiedzi rządu Chińskiej Republiki Ludowej z dnia 17 stycznia, zabrał głos przedstawiciel USA Austin, który usiłował oskarżyć rząd Chińskiej Republiki Ludowej o rzekomą niechęć podjęcia kroków w celu zakończenia działań wojennych w Korei. Przemówienie Austina zawierało obelgi i groźby pod adresem narodu

chińskiego oraz gwałtowne ataki przeciwko ZSRR.

Austin oświadczył, iż rząd Stanów Zjednoczonych wzywa ONZ do „niezwłocznej i szybkiej” akcji oraz domaga się uchwalenia rezolucji, potępiającej Chiny.

Krótkie oświadczenie złożył przed stawiciel Związku Radzieckiego — Carapkin, który podkreślił, że delegacja ZSRR w całej pełni popiera propozycję rządu Chińskiej Republiki Ludowej jako propozycję, zmierzającą do możliwie jak najszybszego pokojowego uregulowania kwestii koreańskiej oraz wszystkich problemów, związanych z Chińską Republiką Ludową i Dalekim Wschodem.

TWORCZA POTĘGA NIEŚMIERTELNYCH IDEI LENINA

Mija 27 lat od pamiętnego dnia 21 stycznia 1924 r., gdy serca robotników na całym świecie ścisnęły się z bólu na wiadomość o śmierci wielkiego wodza i nauczyciela klasy robotniczej, Włodzimierza Lenina.

Im dalej odchodzi w przeszłość okres, w którym Lenin żył i działał, tym szerszy staje się zasięg działalności jego nieśmiertelnych idei. 27 lat walczył już międzynarodowy ruch robotniczy bez Lenina, ale wszystkie swe zwycięstwa zawiązała ten ruch wierność i przykazaniom leninowskim.

„Wielkość Lenina — mówił towarzysz Stalin, składając przysięgę po śmierci Lenina — polega przede wszystkim na tym właśnie, że stworzywszy Republikę Rad, tym samym wykazał cenniejszym masom całego świata w praktyce, że nadzieja na wywołanie nie jest płonna, że nanowienie obszarów i kapitalistów nie jest wieczne, że królestwo pracy można stworzyć wysiłkiem samych mas pracujących, że królestwo, pracy należy stworzyć na ziemi, a nie na niebie. Wzniesił on tym nadzieję na wyzwolenie w sferach robotników i chłopów całego świata”.

Dzisiaj, po 27 latach od dnia śmierci Lenina, wzniecona przez niego ludach nadzieja tętni coraz żywiej i pewniej. Wzmacniają ją co raz to nowe zwycięstwa, odnoszone przez masy pracujące pod sztandarami leninizmu i świadczące o triumfie idei leninowskich. Dzisiaj nikt już nie może wątpić, że pod wpływem tych właśnie idei kształtuje się nowe oblicze świata, że przenikając coraz szerzej i głębiej w umysły setek milionów ludzi wszystkich kontynentów idee te stały się potężną siłą materialną, prowadzącą świat naprzód, do nowego ustroju, wolnego od wżysku, ucisku i wojen.

Lenin obronił rewolucyjną naukę Marksa i Engelsa przed wypaczeniami oportunistów i zdradźców prawniczo-socjalistycznych, rozwinął tę naukę stosownie do potrzeb nowego okresu historycznego — epoki imperializmu i wzbożenił ją o rozwinęta teorię rewolucji proletariackiej i dyktatury proletariatu, jako narzędzi budowania społeczeństwa socjalistycznego. Lenin stworzył partię bolszewicką, najbardziej bojową, zaharowaną i doświadczoną partię robotniczą na świecie. Współzł z Leninem dokonał tej gigantycznej pracy towarzysz Stalin, jego najbliższy uczeń i współbojownik. Po śmierci Lenina, stalinowskie kierownictwo zapewniło niezachwianą kontynuację przez partię bolszewicką dzieła Lenina.

„Obecnie stało się szczególnie jasne — pisał tow. Mołotow na 70-lecie urodzin towarzysza Stalina — jak wielkim szczęściem dla naszej ojczyzny i całej sprawy komunizmu było, że po śmierci Lenina na czele Komunistycznej Partii ZSRR stanął towarzysz Stalin, pod którego kierownictwem już ponad ćwierć wieku zwycięsko społeczeństwo komunistyczne”.

Działalność Lenina, której ukończeniem była zwycięska Rewolucja Październikowa, otworzyła nową erę w dziejach ludzkości. Patrząc daleko w przyszłość, Lenin z genialną przenikliwością widział jeszcze na początku obecnego wieku, w 1902 r., że rosyjskiej klasie robotniczej przypad-

nie w udziale stać się awangarda międzynarodowego proletariatu rewolucyjnego. „Mamy prawo oczekiwać — pisał on wówczas — że zdołamy ten zaszczytny tytuł”. Lenin wskazywał następnie, że zwycięstwo klasy robotniczej w Rosji i powstanie pierwszego państwa socjalistycznego przyspieszy ogólny rozwój całej ludzkości ku socjalizmowi.

Zbudowanie socjalizmu w ZSRR, osiągnięte w zaciętej walce z wrogami przez naród radziecki pod przewodnictwem partii Lenina-Stalina, stało się podstawą historycznego zwycięstwa Związku Radzieckiego nad faszyzmem w drugiej wojnie światowej. Rozgromienie hitlerizmu i militarizmu japońskiego stworzyło warunki dla zwycięstwa wielkich ruchów wyzwoleniczych w krajach środkowej i południowo-wschodniej Europy i na ogromnych obszarach kolonii krajów zależnych kontynentu azjatyckiego. Rozszerzając pierwszy wyłom, dokonany w systemie imperializmu w 1917 r. przez proletariąt Rosji, liczne narody, pobudzone przez idee leninowskie, w oparciu o Związek Radziecki, zrzuciły jarzmo kapitalizmu i obcego ucisku i utworzyły państwa demokracji ludowej.

Lenin przewidywał, że formy polityczne, jakie przyjmie walka o socjalizm w różnych krajach i w różnych okresach, będą niejednolite. Jeszcze w 1916 r. pisał on, że „przejście od kapitalizmu do komunizmu musi, naturalnie, dać ogromną obfitość i różnorodność form politycznych, lecz istota rzeczy będzie przy tym nieodzownie ta sama: dyktatura proletariatu”.

Zycie potwierdziło tę tezę. Rewolucja socjalistyczna w krajach Europy środkowej i wschodniej, która nastąpiła po drugiej wojnie światowej stworzyła w tych krajach rządy dyktatury proletariatu, rządy dyktatury proletariatu, rozwinięte się w tych krajach w formie odmiennie od radzieckiej, w formie demokracji ludowej. Ale i u podstaw tej odmienności leżą fakty, znajdujące swe uzasadnienie w nauce Lenina i Stalina.

„U podstaw naszej odmienności od drogi radzieckiej — mówił towarzysz Bierut — leży wszechstronna pomoc i oparcie się na doświadczeniach i osiągnięciach zwycięskiej dyktatury proletariatu w ZSRR”.

Rozkwit krajów demokracji ludowej, widoczny we wszystkich dziedzinach życia, jest świadectwem potęgi twórczej, zawartej w nauce leninizmu. Nauka ta jest podstawą działalności partii robotniczych, kierowniczej siły prowadzącej kraje demokracji ludowej do socjalizmu. Dziesiątki milionów ludzi powstało w tych krajach do nowego życia, do rosnącej z każdym dniem aktywności produkcyjnej, politycznej i kulturalnej, do budownictwa i tworzenia nowych wartości. Źródłem natchnienia dla mas ludowych w krajach demokracji ludowej jest przykład i doświadczenie ludzi radzieckich. Książki radzieckich uczonych, literatów i stacjonarców oraz bezpośredni kontakt z dzierżnietymi z nimi pomagającymi producentami ludzimi w Polsce i innych krajach demokracji ludowej odkrywają nowe drogi w ich pracy. Liczne wycieczki chłopów z krajów demokracji ludowej do Związku Radzieckiego i zetknię-

cie się z koleżanikami ogromnie pomogły chłopom w rozwijaniu wyższej, socjalistycznej formy gospodarowania, jaką jest spółdzielczość produkcyjna.

Walcząc zdecydowanie z wpływami wrogiej ideologii i wykarzowując ze swoich szeregów wszelkie pozostałości oportuniz-

Leninowo-stalinowski pogląd

mu i socjaldemokracji, partie robotnicze w krajach demokracji ludowej wzmagały nieustannie wysiłki w kierunku rozpowszechnienia idei leninizmu w najszerszych masach. Jest to podstawowy warunek przyspieszenia tempa budownictwa socjalistycznego w tych krajach. Wielkie zwycięstwo, ja-

kie odniosły masy pracujące Polscy, wykonując plan pierwszego roku Planu 6-letniego w 1974 proc., zawiądzamy między innymi temu, że miniony rok był rokiem wielkiego upowszechnienia leninizmu w Polsce, był rokiem dalszego poważnego wzrostu ideologicznego szerokiej masy, a w pierwszym rządzie członków Partii. Ożywia krynica leninizmu pobudza do aktywności, do szukania nowych, lepszych dróg w pracy.

Z tego samego leninowskiego i stalinowskiego źródła czerpiemy wiarę w ostateczne zwycięstwo sprawy pokoju. Pod sztandarem leninizmu masy pracujące zmieniły oblicze świata w ciągu ostatnich trzydziestu kilku lat, zmieniły układ sił na świecie. Potężny obóz pokoju, który ukształtował się pod przewodnictwem Związku Radzieckiego i którego siły rosną bezustannie, coraz skuteczniej i pewniej paraliżuje wojenne knowania imperialistów. Nie drogą wojny — jak tego chcą imperialiści i jak to głoszą ich „ideologowie” — ale drogą pokojowego współzawodnictwa dwóch systemów — jak tego uczy leninizm — powinien pójść dalszy rozwój świata.

Drugi Światowy Kongres Obróńców Pokoju sformułował tę myśl w bojowych słowach będących sztandarem całego obozu pokoju: „Na pokój się nie czeka, pokój należy wywalczyć”.

Wzór zdecydowania i „wytrwałości” w walce o trwały pokój na świecie daje wszystkim narodom, wszystkim ludziom dobrej woli Wielki Związek Radziecki. Stworzony przez Lenina i Stalina Związek Radziecki jest ostoją pokoju, wolności i postępu, nadzieją ludzkości. Ku niemu zwracają swój wzrok setki milionów ludzi i ku wielkiemu Stalinowi, chorążemu pokoju, temu, który gazawa siebie uczniem Lenina, a jest Leninem dnia dzisiejszego.

Leninowo-stalinowski pogląd

J. Cywiak

Leninizm — sztandar pokoju

W rozmowie z jednym z czołowych polityków amerykańskich, Haroldem Stassenem, w kwietniu 1947 roku, towarzysz Stalin powiedział: „Po raz pierwszy myśl o współpracy dwóch różnych systemów została wypowiedziana przez Lenina. Lenin jest naszym nauczycielem, a my, ludzie radziecy, jesteśmy uczniami Lenina. Nigdy nie odstąpimy i nie odstąpimy od wskazań Lenina”.

Związek Radziecki był i jest żywo zainteresowany w trwałym pokoju. Wynika to z podstawowych założeń kraju budującego komunizm, kraju, w którym zostały zlikwidowane przetrzymujące ródzaje wojny.

„Właszcza klasa robotnicza — pisał Lenin jeszcze w 1906 roku — która jest głównym dostawcą żołnierzy i w pierwszym rzędzie ponosi ofiary materialne, jest naturalnym wrogiem wojen, ponieważ wojny przeczą celowi, do którego ona dąży: stworzenia opartego na zasadach socjalistycznych ustroju ekonomicznego”.

Zwycięstwo klasy robotniczej w Rosji stworzyło przełom w stosunkach międzynarodowych. Po raz pierwszy w dziejach ludzkości powstało państwo, które na swym sztandarze wypisało słowo — pokój, państwo nie zainteresowane w wojnach. Pierwszym dekretem, uchwalonym przez II Zjazd Rad, był dekret o pokoju. Jednakże rządy państw imperialistycznych nie zgodziły się na pokój z państwem radzieckim i zorganizowały zbrojną interwencję przeciwko rewolucji. Wynik interwencji imperialistycznych jest znany. Napastnicy ponieśli haniebną klęskę.

W lutym 1930 roku w odpowiedzi na pytania korespondenta „New York Evening Journal” o warunki pokoju ze Stanami Zjednoczonymi, Lenin odpowiedział: „Niech kapitaliści amerykańscy nie ruszają nas. My ich nie ruszymy”. Ze strony radzieckiej — mówił Lenin — nie ma przeszkód do nawiązania pokojowych stosunków ze Stanami Zjednoczonymi. Jedyną przeszkodą na drodze pokoju jest imperializm ze strony amerykańskich (jak i wszelkich innych) kapitalistów”.

W listopadzie 1930 roku, po ostatecznym rozgromieniu wyprawy interwencyjnej imperialistycznych przywódców Republic Rad, Lenin stwierdził: „...wywalczyliśmy sobie warunki, przy których możemy współistnieć obok mocarstw kapitalistycznych, zmuszonych teraz do nawiązania z nami stosunków handlowych”.

W grudniu 1921 r. Lenin pisał: „Rozpoczęła się rywalizacja dwóch metod, dwóch formacji, dwóch systemów gospodarki — kapitalistycznej i komunistycznej”.

Pokoju rywalizacja, a nie wojna — oto na czym opiera się leninowska teza o współistnieniu dwóch systemów.

Konsekwentna realizacja tej polityki przez Lenina i Stalina krzyżowała plany imperialistyczne i ich prowokacje i zapewniła światu dwadzieścia lat pokoju. W tym czasie towarzysz Stalin niejednokrotnie wykladał podstawowe zasady polityki radzieckiej, zarówno w wystąpieniach na Zjazdach, jak i w rozmowach i wywiadach udzielanych korespondentom prasy zagranicznej.

Na XV Zjeździe Partii w grudniu 1927 roku towarzysz Stalin mówił: „Podstawą naszych stosunków z krajami kapitalistycznymi jest stwierdzenie możliwości współistnienia dwóch przeciwstawnych

systemów. Życie całkowicie to potwierdziło”.

W okresie poprzedzającym II wojnę światową, towarzysz Stalin demaskował liczne knowania i intrzygi imperialistyczne, stwierdzając, że „ZSRR nie ma zamiaru zagrażać komukolwiek, ani tym bardziej — napaść na kogokolwiek. Jesteśmy za pokojem i bronimy sprawy pokoju, ale nie boimy się groźb i gotowi jesteśmy odpowiedzieć ciosem na cios podżegaczy wojennych”.

Historia II wojny światowej potwierdziła i tę prawdę. Przekonał się o tym na własnej skórze faszyści niemieccy i imperialiści japońscy, którym wydawało się, że pokojowa polityka Związku Radzieckiego nie wynika z jego siły i potęgi.

„W samej rzeczy, władza państwa rozpościerająca się na wszystkie wielkie środki produkcji, władza państwa w rękach proletariatu, sojusz tego proletariatu z wielu milionami drobnych i najdrobniejszych chłopów, zapewnienie temu proletariatu kierownictwa w stosunku do chłopstwa itd. — czyż to nie wszystko, czego trzeba, aby z kooperacji, z samej tylko kooperacji, którą dawniej traktowaliśmy pogardliwie, jako kramikarską... czyż to nie wszystko, co jest niezbędne do zbudowania społeczeństwa całkowicie socjalistycznego? Nie jest to jeszcze zbudowanie społeczeństwa socjalistycznego, lecz jest to wszystko, co jest niezbędne i wystarczające do tego zbudowania”.

W. I. LENIN

Polentowski wstępuje do partii

Sekretarz odpowiedzialny kolektyw, Sirotenko, wstał spoza stołu natychmiast po referacie. To co powiedział, nikogo nie zdziwiło, aczkolwiek było czymś niezwykłym na żalobnym posiedzeniu. Mianowicie Sirotenko rzekł:

— Szereg robotników prosi o obecnych na zebraniu o rozpatrzenie ich podania, podpisanego przez trzydziestu siedmiu towarzyszy. Po czym przeczytał podanie:

„Do kolejącego komunistycznego kolektywu partii bolszewików stacji Szepletówka, południowo-zachodniej kolei.

Śmierć wodza wzywa nas do bolszewickich szeregów, prosimy więc przegzaminować nas na dzisiejszym zebraniu i przyjąć do partii Lenina”.

Po tych krótkich słowach następowy dwie kolumny podpisów. Sirotenko czytał je, zatrzymując się po każdym na kilka sekund, by obecni na sali mogli zapamiętać znajome nazwiska:

— Polentowski Stanisław Zygmuntowicz, maszynista kolejowy, trzydziści sześć lat pracy w tym zawodzie.

Po sali przebiegł szmer aprobaty. — Korczagin Artiem Andrejewicz,

ślusarz, siedemnaście lat pracy w tym zawodzie.

— Bruzjak Zachar Filipowicz, maszynista kolejowy, dwadzieścia jeden lat pracy w tym zawodzie.

Szmer na sali się wzmagał. Człowiek przy stole wciąż wymieniał nazwiska i sala usłyszała imiona tych, co stanowili kadry mazurowego rodu.

Zupełna cisza zaległa na sali, gdy do stołu podszedł pierwszy z podpisanych.

Stary Polentowski nie mógł ukryć swego wzruszenia, opowiadając słuchaczom historię swego życia.

— Cóż mam wam jeszcze powiedzieć, towarzysze? Każdy wie, jakie to życie miał robotnicze w dawnych czasach. Żył w niewoli, a na starość ginął z nędzy. Cóż, przysięgam się, gdy wybuchła rewolucja, uważałem siebie za starca. Miałem rodzinę na karku i przegapiłem drogę do partii. I choć podczas bojów nigdy wrogowi nie pomagałem, to jednak rzadko wtrącałem się do walki. W roku dziewięćset piątym należałem do komitetu strajkowego w warsztatach warszawskich i siedłem ręką w rękę z bolszewikami. Byłem wtedy młody i miałem gorący tempe-

klasy robotniczej, „która jest głównym dostawcą żołnierzy i w pierwszym rzędzie ponosi ofiary”, przeciwko imperializmowi. Samotny był wówczas głos Lenina wzywający do „skierowania broni nie przeciwko swoim braciom, najemnym niewolnikom innych krajów, lecz przeciwko reakcyjnym i burżuazyjnym rządcom i partiom wszystkich krajów”, przeciwko imperialistycznym automtom wojny.

Dzięki sytuacji uległa zasadniczej zmianie. Stosunek sił zmienił się na korzyść obozu pokoju. Związek Radziecki wyszedł z II wojny światowej jeszcze potężniejszy, niż był w chwili jej rozpoczęcia. U boku Związku Radzieckiego stoją kraje demokracji ludowej Europy i Azji. Stoi potężny, blisko 500-milionowy naród chiński, stół Niemiecka Republika Demokratyczna i miliony bojowników o pokój w krajach kapitalistycznych.

Nie jest już łatwo imperialistom szermować fatalistycznym hasłem, że „wojna jest nieunikniona”. Narody nie dają się już oszukać. „Dla każdego rozsądnego człowieka jest rzeczą jasną — stwierdza Maniś przedstawił 80 narodów na II Światowym Kongresie Obróńców Pokoju — że ten, kto twierdzi, że „wojna jest nieunikniona”, skazuje ludzkość”.

Pod przewodnictwem Związku Radzieckiego — kraju Lenina i Stalina — powstał potężny obóz ludzi różnych przekonań politycznych, wierzeń religijnych, warstw społecznych, zjednoczony żarliwą, gorącą wola wywołania pokoju. Dla miliarda ludzi zorganizowanych w obozie pokoju nie istnieje wątpliwość, kto zagraża pokojowi, kto pragnie wojny.

Do miliardów ludzi na całym świecie dotarła leninowska prawda, że wrogiem pokoju jest imperializm i że można wywalczyć pokój przez niestającą ani na chwilę, ogarnającą wszystkie narody i kraje, masową walkę przeciwko imperializmowi — o pokój.

Kazimierz Golde.

Mikołaj Tichonow

Jak błyskawica rozświetlająca Rosję ogromną kartę zabrzmiły słowa Lenina: — Jest taka partia!

W dniach anarchii wstrząsającej Rosję rzucił w twarz wrogowi wrzeszczącemu, że nie ma partii, która by z chaosu wywiodła kraj i zawiadnęła ziemią.

Nadejście dzień, gdy sztandar Lenina triumfalnie cały świat owinie, wtedy zbiorą się przed wielkim mauzoleum posłowie planety na uroczystym apelu.

Przywiozą wdzięczność swoich ziem, wolnej światowej ojczyzny, dla Lenina — za wskazanie dróg, po których Stalin wiódł do komunizmu!

(przełożył Jerzy Miller)

Kronika Pabianic

WAŻNIEJSZE TELEFONY
 0 — Straż Pożarna
 63 — Komisariat MO
 66 — Prezydium MRN
 91 — Dworzec kolejowy
 112 — PCK
 213 — Telegraf
 215 — Pogotowie PCK

K I N A:

Kino „Polonia” wyświetla film produkcji radzieckiej pt. „Bitwa Stalingradzka” II seria. Godziny rozpoczęcia seansów 17.30 i 19.30.

Kino „Robotnik” wyświetla film produkcji radzieckiej pt. „Upadek Berlina” I seria. Godziny rozpoczęcia seansów 18 i 20.

Redakcja „Głosu Pabianic” mieści się przy ul. Armii Czerwonej 19 — obok PPK „Ruch”. Telefon redakcji Nr 315. Przyjmowanie interesantów odbywa się od godz. 15 do 17.

Sprawami administracji i korpotażu zajmuje się rozdzielnia PPK „Ruch” ul. Armii Czerwonej 19. tel. Nr 287.

UROCZYSTE POSIEDZENIE MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ w 6 rocznicę wyzwolenia miasta

W dniu 19 stycznia br., w 6 rocznicę wyzwolenia Pabianic spod jarzma okupacji hitlerowskiej przez bohaterką Armie Czerwoną, w sali Ochotniczej Straży Pożarnej, przy ul. Strażackiej 4, odbyło się uroczyste posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej.

Sala obrad pięknie udekorowana transparentami i hasłami, a nad stołem prezydijskim widnieje duży napis „Wszyscy na front do walki o wykonanie wielkich zadań Planu 6-letniego”.

Sekretarz Prezydium Rady Narodowej Pabianic, tow. Dąbrowski otwiera uroczyste posiedzenie. Po powołaniu prezydium, w którego skład weszli — przedstawiciele Wojska Polskiego, MO, przedstawicielki Ligi Kobiet, przedstawiciel ZMP — oraz przewodniczący pracy z Fabryki Chemicznej, Fabryki

Zarówek L-15 oraz z innych zakładów pracy. Referat na temat „Wyzwolenie m. Pabianic przez żołnierzy Armii Czerwonej” wygłosił dyr. szkoły, tow. Piechota. Przemówienie przerywane było okrzykami na cześć tow. Stalina, tow. Bieruta i marszałka Rokossowskiego. Kiedy tow. Piechota w swym referacie mówił o doniosłej roli Związku Radzieckiego w walce o pokój, zebrani wstają z miejsc i skandują Po-kój, Po-kój.

Możemy być przekonani — mówi tow. Piechota, że obóz pokoju i postępu, na czele którego stoi Związek Radziecki, zapewni światu pokój. Miliony metrów tkanin, tysiące ton węgla i stali są naszą najlepszą odpowiedzią na zakusy podżegaczy wojennych. Cała klasa robotnicza Pabianic w swej codziennej pracy utrwała pokój i dobrobyt.

Po zamknięciu uroczystego posiedzenia Miejskiej Rady Narodowej, odbyło się posiedzenie sesji zwykłej. Ob. Bulzacki — inspektor Wydziału Oświaty MRN — zapoznał zebranych z dotychczasowymi wynikami akcji walki z analfabetyzmem na terenie Pabianic. Mimo, że walka z analfabetyzmem, tą spuścizną czasów sanacyjnych, przebiega na terenie naszego miasta sprawnie, to jednak występuje na tym odcinku cały szereg niedociągnięć.

Po sprawozdaniu tow. Bulzackiego wywiązała się dyskusja, w której głos zabierało wielu mówców. I sekretarz KM PZPR, tow.

Kubicki, krytycznie omówił dotychczasowy styl pracy Wydziału Oświaty i Pełnomocnika Rządu do Walki z Analfabetyzmem na miasto Pabianice. Rejestracja analfabetów została powierzchownie przeprowadzona, nauka na kursach dla analfabetów w zakładach pracy także nie przebiega dość sprawnie.

Towarzysze Książak, Włoch, Pawłowski i inni również poświęcili wiele uwagi problemowi walki z analfabetyzmem oraz wskazali drogi, po których należy kroczyć, aby zlikwidowanie analfabetyzmu przeprowadzić w terminie.

W dalszym ciągu obrad przyjęte zostało zarządzenie w sprawie ograniczenia sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Radni i zebrani zarządzanie do przyjęcia z wielkim zadowoleniem.

Płyną dary dla dzieci koreańskich

Do dnia wczorajszego wpłynęło do magazynu Komitetu Obronców Pokoju w Pabianicach 1646 podarków dla dzieci koreańskich. Jest to odzież, konfekcja, artykuły skórzane i tp. Również i ofiary pieniężne bez przerwy napływają, a suma zebranych już 7000 zł., świadczy najlepiej o ofiarności społeczeństwa na szego miasta.

„Trójki pokoju” w dalszym ciągu zbierają dary.

W styczniu i lutym należy wpłacać zaliczkę podatku gruntowego

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 1951 roku — obowiązuje uiszczenie zaliczki na podatek gruntowy za rok 1951 — w wysokości 60 procent wymiaru podatku gruntowego, ustalonego za rok 1950. — Wpłacanie zaliczki musi być dokonane w ciągu miesięcy stycznia i lutego br. — bez specjalnego wezwania Prezydium Miejskiej czy Gminnej Rady Narodowej.

Należy zaznaczyć, że przysługujące płatnikowi podatku gruntowego ulgi (z art. 11, ust. 1-5 i art. 15, ust. 2, pkt. 1 — z dnia 28 czerwca 1950 r. o podatku gruntowym) będą uwzględnione.

Jak jest wymierzana zaliczka na podatek gruntowy za rok 1951 i od czego zależy jej wysokość?

A więc — płatnicy podatku gruntowego, których dochody w roku 1950 nie przekroczyły sumy 360 tysięcy zł. (według starej waluty), a którzy przypadającą na nich ilość zboża w ramach planowego skupu na rok gospodarczy 1950-51 dostarczyli do punktów skupu w terminie do 31 grudnia 1950 r., będą mieli wymierzoną zaliczkę w wysokości 50 procent wymiaru podatku gruntowego* za rok ubiegły. Zaś ci wszyscy płatnicy podatku gruntowego, którzy przypadające na nich ilości zboża w ramach planowego skupu lub z tytułu podatku gruntowego nie oddali do punktów skupu w terminie do 31 grudnia 1950 r. i nie oddawali ich w styczniu, a najpóźniej w lutym br. będą mieli zaliczkę podatku gruntowego wymierzoną w wysokości 75 procent wymiaru podatku gruntowego, ustalonego za 1950 rok.

ustalonego rocznego planu skupu zboża na rok gospodarczy 1950-51.

Aby więc uzyskać właściwy i korzystny dla płatnika wymiar zaliczki, wszyscy rolnicy winni dostarczyć do punktów skupu wyznaczone ilości zboża w okresie miesięcy stycznia i lutego br.

W związku z tym wszystkie wyznaczone późniejsze terminy oddawania zboża na skup zostają anulowane. Rolnicy we własnym interesie winni niezwłocznie odstawić całą ilość zboża, wyznaczoną im w ramach planowego skupu na rok gospodarczy 1950-51.

Odstawiając zboże w styczniu, a najpóźniej w lutym, płatnicy podatku gruntowego unikną konieczności wpłacania podwyższonej zaliczki na podatek gruntowy.

Kronika marnotrawna

Uwaga, członkowie podstawowej organizacji partyjnej — Międzyszkolna

Dziś, dnia 21 stycznia br. o godz. 10 rano, w lokalu Komitetu Miejskiego KM PZPR przy ul. Limanowskiego 11 odbędzie się zebranie podstawowej organizacji partyjnej Międzyszkolna.

Obecność wszystkich towarzyszy obowiązkowa.

Liga Morska w Pabianicach przyjmuje zapisy na kursy przysposobienia marynarskiego

Chłopcy pragnący poświęcić się zawodowi marynarstwu mogą zgłosić się do Oddziału Ligi Morskiej w Pabianicach przy ul. Armii Ludowej 12, celem zapisania się w Wydziale Szkolenia.

Wydział Szkolenia Zarządu Oddziału Ligi Morskiej w Pabianicach przyjmuje zgłoszenia do szkół Marynarki Handlowej, ochotniczej służby w marynarce oraz do szkół Żegluga Śródlądowej. Przyjmowane są również zapisy na kursy żeglarskie dla aktywistów Ligi Morskiej, a tak że zapisy kandydatów na kursy korespondencyjne przysposobienia marynarskiego.

Blizszych informacji udziela i zapisy przyjmuje Oddział Ligi Morskiej przy ul. Armii Ludowej 12.

Plenum włókniarzy obraduje

Kilka dni temu odbyło się w Pabianicach przy ul. Bagatelii 2 rozszerzone plenum Zarządu Oddziału Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Włókienniczego, poświęcone omówieniu współzawodnictwa pracy oraz warunków bytu wo-socjalnych robotników.

Tow. Hermel, kierownik Oddziału Związku Zawodowego Włókienniczy w Pabianicach zapoznał zebranych z rozwojem współzawodnictwa pracy w zakładach włókienniczych za rok ubiegły.

Oceniając krytycznie wykonanie planów produkcyjnych w poszczególnych zakładach włókienniczych — tow. Hermel powiedział: „Należy stwierdzić, że plany miesięczne wykonywane były systematycznie, jednakże często niektóre zakłady włókiennicze wykonywały je kosztem godzin nadliczbowych. Wyniki te byłyby daleko lepsze, gdyby rady zakładowe i komitety współzawodnictwa pracy głębiej wniknęły w przyczyny hamujące wzrost produkcji. Przyczyn tych jest jeszcze dość dużo. Przede wszystkim słaba jest dyscyplina pracy. Na skutek nieusprawiedliwionej nieobecności przy pracy i spóźnienia, tracimy w ciągu 10 dni przeciętnie około 8 ty sięcy metrów tkanin.

Poważnym hamulcem w wykonywaniu planów produkcyjnych jest zła organizacja pracy, niedostatecznie rozwinięta akcja doszkalania robotników nie wykonujących baz akordowych, a przecież na celę te są przeznaczone odpowiednie fundusze.

Zakłady Przemysłu Bawełnianego w Żelowie produkują bardzo niską jakość, w zakładach tych około 90 proc. robotników nie wykonuje baz akordowych. W ZPB w Pabianicach nie objęto jeszcze doszkalanem wszystkich robotników nie wyrabiających baz akordowych. Dalszym brakiem jest brak kontroli nad wykonywaniem planów produkcyjnych ze strony rady zakładowej i komitetu współzawodnictwa pracy.

We współzawodnictwie pracy w Pabianickich ZPB bierze udział ponad 55 procent załogi. We współzawodnictwie zespołowym bierze udział 990 zespołów. We współzawodnictwie indywidualnym robotnicy udział około 13 procent ogółu robotników.

W ZPW w Pabianicach we współzawodnictwie zespołowym bierze udział 19,2 procent załogi, we współzawodnictwie indywidualnym 77 procent ogółu robotników.

W Zakładach Przemysłu Jedwabniczego we współzawodnictwie zespołowym bierze udział 20,6 procent ogółu robotników. We współzawodnictwie indywidualnym 54,9 procent. Ogółem we współzawodnictwie pracy bierze udział 75,5 procent załogi.

Tow. Hermel omówił następnie, w związku z zbliżającymi się wyborami ogni związkowych, sprawy organizacyjne. Członkowie grup na wspólnym zebraniu wybrała spośród siebie mężów zaufania, delegatów ubezpieczeniowych oraz społecznych inspektorów pracy. Przy radach zakładowych oddziałowych mogą być z zgodą Zarządu Głównego właściwego związku, powoływane inne komisje stałe lub tymczasowe, zakres działania i sposób powoływania lub wybory komisji określają oddzielne regulaminy.

Brak wieszaków w Ambulatorium Dentystycznym

W Pabianicach przy ul. Traugutta 4 znajduje się Miejskie Ambulatorium Dentystyczne, prowadzone przez ZLP. W ambulatorium brak jest wieszaków, na których mogliby pacjenci wieszac swe okrycia.

Kierownictwo Ambulatorium Dentystycznego w Pabianicach powinno pomyśleć o zainstalowaniu wieszaków.

Wybory będą przebiegały w myśl regulaminu i wytycznych w plenum CRZZ, które mają na celu ulepszenie pracy organizacyjnej Związku Zawodowego, oraz w celu podniesienia stylu pracy rad zakładowych.

Dyskusja, która się wywiązała nad przemówieniem tow. Hermela wykazała poważne niedociągnięcia w pracy rad zakładowych.

Tow. Łacki, przewodniczący rady zakładowej w ZPB omówił szeroko zagadnienie pracy komitetu współzawodnictwa w fabryce. Komitet ten nie wykazał się zbyt aktywnością. Przyczyną tego były przede wszystkim częste reorganizacje komitetu współzawodnictwa pracy. Komisja norm również nie pracowała aktywnie. Tow. Łacki mówił następnie o zbyt słabym propagowaniu czasów pracowniczych wśród robotników.

Ob. Nowakowa, przewodnicząca rady zakładowej z Żelowa szeroko omówiła ruch współzawodnictwa w zakładach. Komitet współzawodnictwa pracy w Żelowie nie przejawiał aktywności. Większość robotników w zakładzie nie wykonywała swych baz akordowych. Ruchem współzawodnictwa objęto zbyt małą ilość robotników.

Znalezione dokumenty

W posiadaniu naszej redakcji znajdują się dowody i portfel ob. Czesława Szczawińskiego ur. 20 lutego 1919 r. w Nowej Wsi, gmina Helenów, a zamieszkałego obecnie we wsi Wierzycho gmina Wiewiórczyn, pow. Jaskiego.

Dowody i portfel są do odebrania w redakcji „Głosu Pabianickiego” przy ul. Armii Czerwonej 19 w godzinach od 15 do 17.

Egzaminy dojrzałości dla eksternów

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Łodzi podaje do wiadomości, że egzaminy dojrzałości dla eksternów zamieszkałych na terenie województwa odbędą się przed Państwową Komisją Egzaminacyjną w Pabianicach. Na dn. 15, 16, 17 lutego b.r. wyznaczono egzaminy pisemne, 26 lutego rozpoczynać się egzaminy ustne.

Kandydaci do egzaminów winni przedłożyć w Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej — Wydział Oświaty — Łódź, ul. Ja racza 11, w terminie nie przekraczającym do dnia 10 lutego włącznie, następujące dokumenty i dane:

Podanie, w którym należy wskazać wydział (hum.przyrodna, mat.fiz.) — według którego kandydat pragnie zdawać egzamin.

Zaznaczenie, z którego z czterech języków obcych nowożytnych (rosyjskiego, angielskiego, francuskiego i niemieckiego) chce kandydat zdawać. Ponadto należy dołą

Tow. Zagórski z ZPJ w Pabianicach stwierdził, że współzawodnictwo pracy dzięki należytej opiece organizacji partyjnej, rady zakładowej i dyrekcji rozwinięło się w ZPJ pomyślnie i objęło większą część załogi. Również i socjalistycz na dyscyplina pracy znacznie podniosła się w ostatnim kwartale i robotnicy nie opuszczają dni roboczych, nie spóźniają się do pracy. Praca Referatu Socjalnego również polepszyła się, a robotnicy są zapatrywani w ubrania robocze.

Przewodniczący rady zakładowej z ZPW, tow. Ciesielski mówił o braku współpracy z dyrekcją. Stwierdził on, że majstrowie na salach często po kumoterku ustosunkowują się do robotników spóźniających się do pracy. Przykładem tego może być fakt, że majster z drugiej zmiany zapisał mniej minut spóźnienia robotnikowi, który się spóźnił. Wydział Socjalny w ZPW zbyt słabo interesuje się sprawą wyjazdów robotników na wczasy.

Sekretarz rady zakładowej Zakładów Bawełnianych w Moszczenicy, tow. Janik mówił o poważnej bolączce zakładów, którą jest brak łobka dla dzieci. Robotnice posiadające dzieci, nie mając je gdzie zostawić, często spóźniają się, a nie raz nie przychodzą do pracy.

Przedstawiciel Zarządu Głównego Związku Włókiennarzy, tow. Bertran, dokonał podsumowania dyskusji oraz zapoznał zebranych z regulaminem wyborczym do nowych rad zakładowych, grup związkowych itd.

Zebrani na plenum podjęli dwie uchwały: w sprawie współzawodnictwa pracy i warunków bytowo-socjalnych.

POBADNIK ROLNIKA

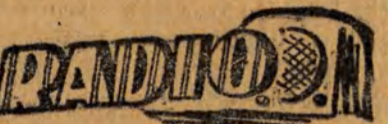
Jak oszczędzać paszę?

Zima dla rolnika-hodowcy trwa mniej więcej od końca października do początku maja, czyli od ostatniej do pierwszej trawy. W ciągu całego tego czasu inwentarz karmi się paszą zimową. Ważną pozycję w tej paszy odgrywa sło ma oraz siano.

Jak oszczędzać paszę słomianą? Słomy podściółkowej wychodzi mniej, gdy ją nie sieje na kawałki, a wprost w czystym kacie budynku sypymy sieczkę, ugniatamy, następnie polewamy ją wodą, po czym ponownie silnie ją udepujemy. Po takim polaniu wodą i udeptaniu sieczka zagrzewa się, fermentuje i nabiera przyjemnego zapachu i smaku. Po 48 godzinach pasza jest gotowa. Daje się ją zwierzętom ostygniętą. Tak przyzrządzona sieczka jest bardzo chętnie zjadana przez zwierzęta.

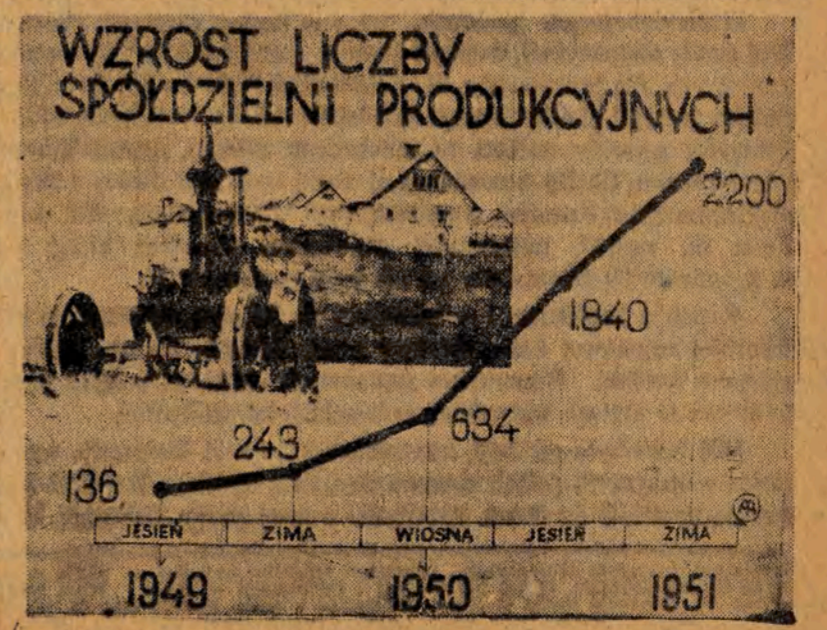
Kto może się postarać o wywar lub melasę, może sieczkę zamiast wodą poleć wywarem lub roztworem melasy. Pasza wówczas jest jeszcze smaczniejsza i pożywniejsza. Można również do sieczki dodać drobno siekanych okopnych (zwłaszcza buraków) i dopiero taką mieszaninę poddać fermentacji. W tym ostatnim wypadku należy uważać, aby nie dawać paszy zbyt skwaśniałej. Paszę tę winno się przygotowywać codziennie i to tylko w ilości wy starczającej na dzienną dawkę dla całego inwentarza.

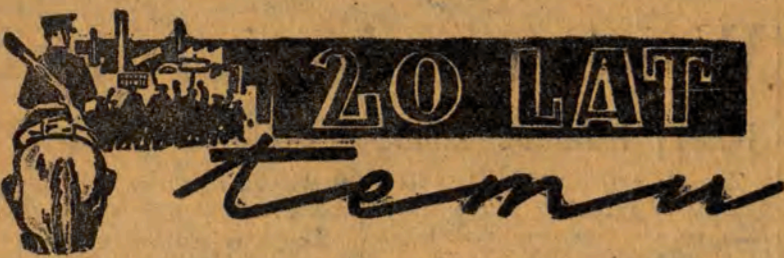
Wiemy z doświadczenia, że ta-

Program na niedzielę 21 stycznia 1951 r.

6.50 Początek audycji. 6.53 Sygnał czasu. 6.55 Program dnia. 7.00 Muzyka ludowa. 8.00 Dziennik poranny. 8.15 Polska pioska masowa. 8.20 Muzyka rozrywkowa. 8.50 Audycja S.K.R.K. (E) 8.55 Chwila muzyki. 9.00 Muzyka poważna. 9.30 Portret Lenina. 9.45 Wieś tańczy i śpiewa. 10.00 Przegląd prasy. 10.05 Skrzynka ogólna. 10.20 Poezja i muzyka. (E) 11.15 Od naszych korespondentów. (E) 11.25 Koncert żyweń. 11.45 Skrzynka Wszelchnicy Radiowej. 11.57 Sygnał czasu. 12.04 Przegląd czasopism. 12.15 Muzyka w wyk. ork. Polskiego Radia. 13.00 Aud. oświatowa. (E) 13.15 Spędzamy przyjemnie czas wolny od pracy. (E) 13.25 O Studium Przygotowawczym. (E) 13.55 Chwila muzyki. 14.00 Wszelchnica Radiowa. 14.20 Muzyka dwufortepianowa. 14.40 Aud. oświatowa. 14.50 Muzyka. 15.15 Aud. dla świetlic dziecięcych. 16.00 Nasze chóry śpiewają. 16.20 Proza. 16.35 Muzyka. 17.00 Dziennik popołudniowy. 17.20 Koncert Chopinowski. 18.00 Audycja masowa. 19.00 Koncert niedzielny. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.30 Koncert rozrywkowy z Łodzi. 20.45 „W Smolnym”, słuchowisko. 21.25 Muzyka taneczna. 22.05 Wiadomości sportowe z Łodzi. 22.15 Wiadomości sportowe z całej Polski. 22.45 Pieśni różnych narodów. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Muzyka dla wszystkich. 23.55 Program na dzień następny. 24.02 Koniec aud. Hymn.

Co pisała prasa łódzka w dniu 21 stycznia 1931 r.

TYDZIEŃ „TRZECH E”

W czasie ubiegłej nocy na kamienicach i parkanach łódzkich pojawiły się liczne napisy, malowane czerwona farbą. Przeważają „Trzy E” — na cześć Lenina, Róży Luksemburg i Liebknechta, których rocznica śmierci przypada w bieżącym tygodniu.

W szeregu punktów miasta rozwieszone zostały czerwone sztandary, zaopatrzone — w „Trzy E”, względnie w inne napisy, propagujące walkę przeciw wojnie, walce z bezrobociem i t.d.

Policja aresztowała szereg osób, podejrzanych o malowanie komunistycznych hasel i wywieszenie sztandarów.

Wczoraj po południu — przed szeregami fabryk łódzkich urządzono wiece i masówki.

Policja do późnej nocy interweniowała — rozpedzając gromadzące się tłumy — przy czym doszło do poważnych starć.

M. in. przed wiezieniem na ul. Gdańskiej (Długiej) poturbowano i aresztowano szereg opornych osób.

DALSZY SPADEK URUCHOMIENIA W PRZEMYSLE WŁÓKIENNICZYM

„Głos Poranny” pisze: W okresie poświęconym nastąpił dalszy spadek uruchomienia w wielkim przemyśle włókienniczym.

W przemyśle bawełnianym nie pracowało 14 wielkich fabryk, w przemyśle wełnianym — w dalszym ciągu 13 wielkich fabryk było uruchomionych.

ZNIESIENIE SZEREGU KAS CHORYCH

„Czynnik rządowy” zdecydował już likwidację 186 mniejszych terenów Kas Chorych.

ZATARG U GEYERA

W tkalni automatycznej Geyera — robotnicy usunęli sila z sali majstra Nożyckiego, którego wywieziono poza obręb fabryki na taczce. W wyniku konfliktu tkalnia została zamknięta. Zawieszona na miejsce policja rozproszyła robotników.

Skarbnica leninizmu
Ogromne nakłady dzieł Włodzimierza Lenina w ZSRR

Genialne prace Włodzimierza Lenina odegrały ogromną rolę w dziele stworzenia partii bolszewickiej, w walce partii o zwycięstwo rewolucji proletariackiej, o utworzenie pierwszego na świecie państwa socjalistycznego, o zbudowanie w ZSRR socjalistycznego społeczeństwa. Prace te mają niezmiernie doniosłe znaczenie dla sprawy budownictwa komunizmu.

Zwycięstwo Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej stworzyło nieograniczone możliwości jak najszybszego rozpowszechnienia dzieł Lenina w kraju radzieckim.

Ogólny nakład tych dzieł wyniósł w ZSRR do końca 1950 roku 203.700 tys. egzemplarzy. Dzieła Lenina ukazywały się w ZSRR w 77 językach, m. in. w językach narodów, które przed Rewolucją Październikową nie miały nawet własnego piśmiennictwa.

W okresie władzy radzieckiej ukazywały się cztery wydania wszystkich dzieł Lenina; ukazywało się także w masowym nakładzie wiele oddzielnych prac, jak również kilka wydań dzieł wybranych oraz zbiorów prac na określony temat.

Opracowanie pierwszego wydania dzieł Lenina rozpoczęto w r. 1920 w myśl uchwały IX Zjazdu RKP(b) i zakończono w r. 1926. Składało się ono z 26 tomów, zawierających około 1500 prac.

Po śmierci Lenina, w styczniu 1924 r., II Zjazd Rad powołał uchwałę treści następującej:

„Najlepszym pomnikiem uczczenia pamięci Włodzimierza Lenina będzie szerokie, masowe rozpowszechnienie jego dzieł; uczyni to idee komunizmu własnością wszystkich ludzi pracy”.

W wykonaniu powyższej uchwały oraz uchwały XIII Zjazdu RKP(b), z maja 1924 r., Instytut Lenina wydał w latach 1925-1932 drugie wydanie dzieł Lenina oraz trzecie — znacznie tańsze — choć nie różniące się od II wydania ani pod względem zawartości materiału, ani jego układu. Wydania te ukazywały się w 30 tomach każde i objęły dodatkowo — w porównaniu z pierwszym — 1265 prac Lenina. Przeciwny nakład poszczególnych tomów drugiego wydania przekroczył 100 tys. egzemplarzy, trzeciego — ponad 500 tys. egz. Pełne trzecie wydanie przetłumaczono na język ukraiński, a poszczególne tomy ukazywały się w językach: białoruskim, gruzińskim, azerbejdżańskim i ormiańskim.

W r. 1941, z inicjatywy towarzysza Stalina, w myśl uchwały KC WKP(b), rozpoczęto prace nad nowym, czwartym wydaniem dzieł Lenina. Tom I i II tego wydania ukazywały się w r. 1941, tomy 3-35 — w latach 1946-1951; nakład każdego tomu przekroczył 500 tys. egz. Wydanie czwarte, w porównaniu z poprzednim, rozszerzone zostało o ponad 500 nowych prac. Wszystkie teksty zostały ponownie sprawdzone na podstawie źródeł (rekwizytów, wydań autoryzowanych itd.).

W nowym wydaniu podział utworów na tomy dokonany został na podstawie naukowej periodyzacji historii WKP(b); prace i listy zamieszczone w porządku chronologicznym.

Materiał informacyjny zawarty w czwartym wydaniu (przedmowy, uwagi, daty z życia i działalności W. Lenina) został opracowany na nowo.

Ukazanie się nowego wydania dzieł Lenina stanowi ważne wydarzenie w życiu ideowym partii bolszewickiej i narodu radzieckiego.

Wydano je w językach wielu narodów ZSRR: w języku ukraińskim ukazały się już tomy 1-24, w języku ormiańskim — 1-20, łotewskim — 1-19, białoruskim — 1-18, azerbejdżańskim — 1-15, gruzińskim — 1-14, kazachskim — 1-10, uzbekim — 1-5, estońskim — 1-4, litewskim — 1.

W ZSRR wydaje się również zbiory dzieł wybranych Lenina. W latach 1930-1931 ukazały się dzieła wybrane w 6 tomach. W r. 1933 — przed 10 rocznicą śmierci Lenina, ukazały się dzieła wybrane w 2 tomach. Od tego czasu dwutomowe wydanie drukowane było czterokrotnie — bez zmian. Dwutomowe wydanie dzieł wybranych obejmuje prace Lenina, które odegrały naj-

ważniejszą rolę w historii partii bolszewickiej i państwa radzieckiego. Jako wstęp do tego wydania zamieszczono prace Józefa Stalina o Leninie i leninizmie. Jest to wydanie najbardziej masowe, ogólny jego nakład sięga 5.247 tys. egz. Wydanie dwutomowe stało się podręczną książką dla wszystkich studiujących teorię marksizmu — leninizmu.

W Związku Radzieckim ukazał się też szereg wydań dzieł wybranych Lenina i Stalina. W roku 1935 wydano dzieła wybrane Lenina i Stalina w jednym tomie — dla młodzieży. Ogólny nakład tego wydania — które wyszło w pięciu językach — przekroczył 3 miliony egzemplarzy.

Z okazji 20 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej — w r. 1937 — ukazało się 3-tomowe wydanie dzieł Lenina, zawierające jego utwory dotyczące wydarzeń 1917 roku oraz dzieła wybrane Lenina i Stalina w jednym tomie, obejmujące prace napisane w okresie od marca 1917 r. do stycznia 1918 roku. Ogólny nakład trzytomowego wydania dzieł Lenina wyniósł 405 tys. egz.; jednotomowe wydanie dzieł Lenina i Stalina ukazało się w 5 językach w łącznym nakładzie 323 tys. egz.

Ukazało się również wiele tematycznych zbiorów dzieł Lenina i Stalina. W r. 1941 wydano zbiór artykułów i przemówień Lenina i Stalina „O budownictwie partyjnym” (w 2 tomach), który ma doniosłe znaczenie dla wychowania kadry partyjnych. Z okazji 25 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej ukazał się zbiór dzieł Lenina i Stalina „O Rewolucji Październikowej”.

W okresie Wielkiej Wojny Narodowej został wydany zbiór „Korespondencja wojenna z lat 1917-1920” Lenina oraz zbiór „O obronie socjalistycznej ojczyzny” Lenina i Stalina.

Zbiór prac Włodzimierza Lenina pt. „Marks - Engels - marksizm” doczekał się w latach 1925-1946 sześciu wydań. Ukazał się on w 20 językach w łącznym nakładzie 1.749 tys. egz.

Poszczególne dzieła Lenina ukazywały się w Związku Radzieckim dziesiątki razy, niektóre — ponad 100 razy. Prace „Imperializm jako najwyższe stadium kapitalizmu” wydano 151 razy w 38 językach, łączny nakład — ponad 5 mil. egz.; „Państwo i rewolucja” doczekało się 143 wydań w 35 językach w łącznym nakładzie 4.855 tys. egz.; „Co robić?” miało 101 wydanie, w 33 językach, w łącznym nakładzie przeszło 4 mil. egz. Przemówienie wygłoszone przez Lenina na III Zjeździe Komunistów (dn. 2 października 1920 roku) — „Zadania Związku Młodzieży” — wydano 313 razy w 32 językach w łącznym nakładzie 12,5 miliona egz.

W genialnych dziełach Lenina i Stalina — tej prawdziwej skarbnicy marksizmu — leninizmu, znajdują masy pracujące ściśle naukowe, sprawdzone na podstawie doświadczeń walki klasowej wskazania i odpowiedzi na temat wszelkich zagadnień, związanych z walką o lepsze życie, o socjalizm.

R. Sawicka.

Kultura fizyczna i sport w Czechosłowacji stają się coraz bardziej powszechne

Przebieg opieki nad rozwojem wychowania fizycznego przez państwo daje w Czechosłowacji widoczne rezultaty. Sport zatriebił swój elitarny charakter, jaki posiadał we wszystkich krajach kapitalistycznych. Młodzieży robotniczej umożliwiono korzystanie ze wszystkich roz-

zawów sportów, do których ma zamkniętą, a które dawniej, jak np. tenis, narciarstwo, kolarstwo, nie były dla niej dostępne. Obecnie dąży do objęcia sportem najliczniejszą rzesz młodzieży i stworzenia jej takich warunków, w jakich by mogła rozwijać swoje umiejętności.

Mówiąc o perspektywach rozwoju wychowania fizycznego w Czechosłowacji gen. L. Svoboda — wicepremier Rządu i przewodniczący Państwowego Urzędu do Spraw Wychowania Fizycznego i Sportu, stwierdził: „Młody człowiek, zdrowy i wszechstronnie przysposobiony do wymogów sprawności fizycznej ma obecnie wszelkie dane ku temu, aby stał się naprawdę przodownikiem w nowym życiu”.

W miesiącach letnich odbyła się pierwsza runda igrzysk sportowych młodzieży robotniczej CSR. Miała ona na celu pozyskanie nowych kad-

ry i przychylenie się do umasowienia sportu w całym kraju. Wielkim sukcesem tej imprezy był udział 110.000 młodych chłopów i dziewcząt z 16 różnych gałęzi sportowych.

Igrzyska stały się jednym z najważniejszych wydarzeń życia sportowego CSR i przyczyniły się do odkrycia szeregu nowych talentów.

Dzisiejsze imprezy sportowe o godz.:

9-ta. Sala Młodzieżowego Domu Kultury — zawody w koszykówce (mistrzostwa kl. A) grają: Unia I — AZS I, Ogniwo I — ŁKS Włókniarz I, Kolejarz I — Kolejarz (Łowicz), Koszykówka kobieca ŁKS Włókniarz — Unia I.

10-ta. Sala Spójni (Północna 36) o mistrzostwo kl. A w koszykówce żeńskiej grają: Spójnia — Ogniwo, w koszykówce męskiej o mistrz. kl. B: Naprzód — Spójnia (Kutno), Ogniwo (Pabianice) — Stal. W sali MDK mecz szermierczy juniorów MKS — ŁKS Włókniarz.

11-ta. W Pabianicach mecz bokserki o mistrz. kl. A Włókniarz (Pabianice) — Bawelna. Sala Spójni (Północna 36) mecz ligowy w tenisie stołowym ŁKS Włókniarz — Ogniwo (Lublin).

15.45 Sala MDK — koszykówka męska kl. A Kolejarz (Piotrków) — Spójnia I.

17-ta. Sala MDK mecz ligowy w koszykówce męskiej pomiędzy Spójnią (Łódź) a Stalą (Poznań).

Pływania MDK mecz pływacki o puchar P. Z. P. Szczecin — Łódź.

Spójnia opiekuje się młodzieżą szkolną

W dniu 15 stycznia 1951 r. w ZKS „Spójnia”, odbyła się konferencja szkółnych kół sportowych, będących pod opieką „Spójni”. W konferencji wzięli udział profesorowie wychowania fizycznego — opiekunowie poszczególnych SKS-ów.

Po rzeczowej dyskusji, ustalone zostały formy współpracy klubu z młodzieżą szkolną, która w większości wypadków, pozbawiona jest całkowicie urządzeń sportowych, a na wet odpowiednich sal gimnastycznych, w których można by prowadzić racjonalne wychowanie fizyczne.

Klub postanowił przyjąć tym szkółkom z pomocą, przez udostępnienie własnych urządzeń oraz fachowej opieki instruktorskiej w poszczególnych dyscyplinach sportowych.

Czy tabelka ta ulegnie jutro zmianie?

Liga koszykowa rozpoczęła już drugą kolejkę spotkań o mistrzostwo Polski. Na pierwszy ogień poszły zawody lokalnych rywali. Podkreślić należy wyrównaną formę prawie wszystkich zespołów. Dowodem tego choćby zwycięstwo Kolejarza w Poznaniu nad miejscową Stalą jedynie różnicą dwóch punktów. Poza tym zwycięstwa w udziale faworytów.

Table with 3 columns: Team, Points, Goals. Lists teams like Spójnia Gdańsk, Spójnia Łódź, Kolejarz Poznań, Gwardia Kraków, ŁKS Włókniarz, AZS Warszawa, Ogniwo Kraków, Stal Poznań and their statistics.

Mistrzostwa Moskwy w siatkówce

MOSKWA. Z udziałem 330 drużyn rozpoczęły się w Moskwie mistrzostwa stolicy Związku Radzieckiego w siatkówce. W składach drużyn znajdują się czołowe siatkarki i siatkarze radzieccy z reprezentantami ZSRR na czele. Jak wiadomo, Związek Radziecki jest w siatkówce mistrzem świata i Europy.

Spśród czołowych siatkarek i siatkarzy w barwach Dynamo występują: Czudina, Jakuszew, Szeżajew, Kitajew, Maleman, barw CDKA bronią między innymi: Sawwin, Re wa i Gallit, w barwach Lokomotiw zaś grają: Oskolkowa, Kononowa, Pierowa i Siefiedow.

Rozgrywki potrwać dwa miesiące, nim ostatecznie wyłonią mistrza Moskwy.

Zjazdowcy CSR na obozie

PRAGA. W tatrzańskim Łomnicy odbył się tygodniowy oboz przygotowawczy dla 47 najlepszych zawodców czechosłowackich, wśród których byli również zawodnicy wyznaczeni do Akademickich Mistrzostw Świata. Najlepszą formę wykazali: Brhel, Spacek, Jira i Ślachta.

Advertisement for 'Noworocznego Konkursu Sportowego' (New Year Sports Competition) with a deadline of Tuesday, January 23.

Advertisement for 'NOWE NIEMCY' (New Germans) by J. Korolkow, featuring a portrait of a man.

ry przebył szlaki wojny w Niemczech, zajmował się tu obecnie zasiewami, sposobami użyczenia ziemi, troszczył się o wznoszenie domów dla nowych chłopów, trapił się skąd wydość gwoździ, jak zorganizować pracę tartaku. Chłubił się swymi sukcesami, szczerze smucił się niepowodzeniami. Głowa jego była przeładowana masą najrozmaitszych wielkich drobnych trosk. W pojęciu „pracy okupacyjnej”, którą zajmował się kapitan Bagorin, wkładało się tu zupełnie co innego, niż w zachodnich Niemczech, — nasze radzieckie ujmowanie sprawy. Tu, na obczyźnie, radziecki oficer był przede wszystkim opiekunem, nauczycielem, doradcą ludzi, wybawionych od przemocy faszystów.

Kapitana martwiło to, że nie udaje mu się wprowadzić w rejonie hodowli karpi w rzeczkach i rowinach pszczelarstwa. Uskarżał się, że ludzie tu są oziębli gdy dochodzi do wielkich, śmiałych przedsięwzięć, wymagających ogólnej współpracy.

— Nie przyzwyczaili się jeszcze żyć łącznie — utyskiwał kapitan. Nie tak, jak nasi, woronescy! Wszyscy tu usiłują działać na własną rękę, każdy po swojemu.

Jechaliśmy wąską groblą między dwoma szerokimi jeziorami. Bagorin znów wspominał o swej idei sztucznej hodowli karpi.

— Spójrzcie tylko, co za bogactwa! Ryb można tu namnożyć tyle, że choć karm nimi całe Niemcy. No, nie szkodzi, ja ich zmuszę jeszcze spożywać i miód, i ryby!

Powiedział to ze złością, ale zdanie zabrzmiało tak zabawnie, że roześmieliśmy się obaj.

— Teraz to jeszcze nie — ciągnął kapitan, ale w początkach — i śmiech, i grzech. Pamiętam, pewnego razu wyremontowaliśmy dwa traktory. Zabrano je jakiemuś junkrowi. Zwołaliśmy we wsi zebranie, mówię — trzeba traktory przekazać komitetowi chłopskiej samopomocy. A Niemcy za nie! Dajcie, powiadają, ciągnąć losy. Kto wyciągnie — dla tego traktory. Ile przyszło włożyć starań, żeby ich przekonać! Teraz sami dziękują.

Ale sceptycyzm kapitana, przywykłego oceniać wszystko według znajomej mu woroneskiej skali nie zawsze był słuszny. W myślach chłopia niemieckiego dokonał się w ciągu tych lat niezwykły przełom. To można było spostrzec na przykładzie wsi Seedorf. Przyjechaliśmy tu pod wieczór i zatrzymaliśmy się obok niewysokiego, szarego zamku, w którym zamieszkiwali jeszcze liczni chłopcy — nowoosiedleńcy.

Ta wieś wyrosła na miejscu junkierskiego majątku Karola Prange. Burmistrz wiejskiej gminy, Arno Busch, stary chłop, z ogorzałą od wiatru, pokrytą zmarszczkami twarzą, przyodziany w białą, gęsto tkaną marynarkę, poprowadził nas do zamku. W przestronnej, sklepionej sali były jeszcze rozwieszone na ścianach portrety dawnych właścicieli zamku. Obecnie mieścił się tu gminny samorząd. Obok obrazu, przedstawiającego polowanie, widniał na ścianie pod szkłem dokument, wypisany wyrazistymi gotyckimi literami.

— To — powiedział Busch — akt przekazania ziemi nam na własność. Otrzymałmy tysiąc czterysta morgów. Przedtem majątkiem wiaład jeden Prange, a teraz w zupełności starczyło gruntu dla czterdziestu gospodarzy.

Starowina Arno Busch długo opowiadał o tym, jak parobcy i przesiedleńcy urządzali tu nowe życie.

Do kantoru wstąpił kowal Karol Mirtzwo. On również jak i Arno Busch przeniósł się tutaj z Górnej Śląska. Przyjechał do wsi rejonowy burmistrz, Winkelmann. Nadeszło jeszcze kilku chłopów, którzy także wzięli udział w rozmowie.

(dalszy ciąg nastąpi)